

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. JAKUBA W LĘBORKU

2. Czas powstania

po 1341-1 poł. XV w.

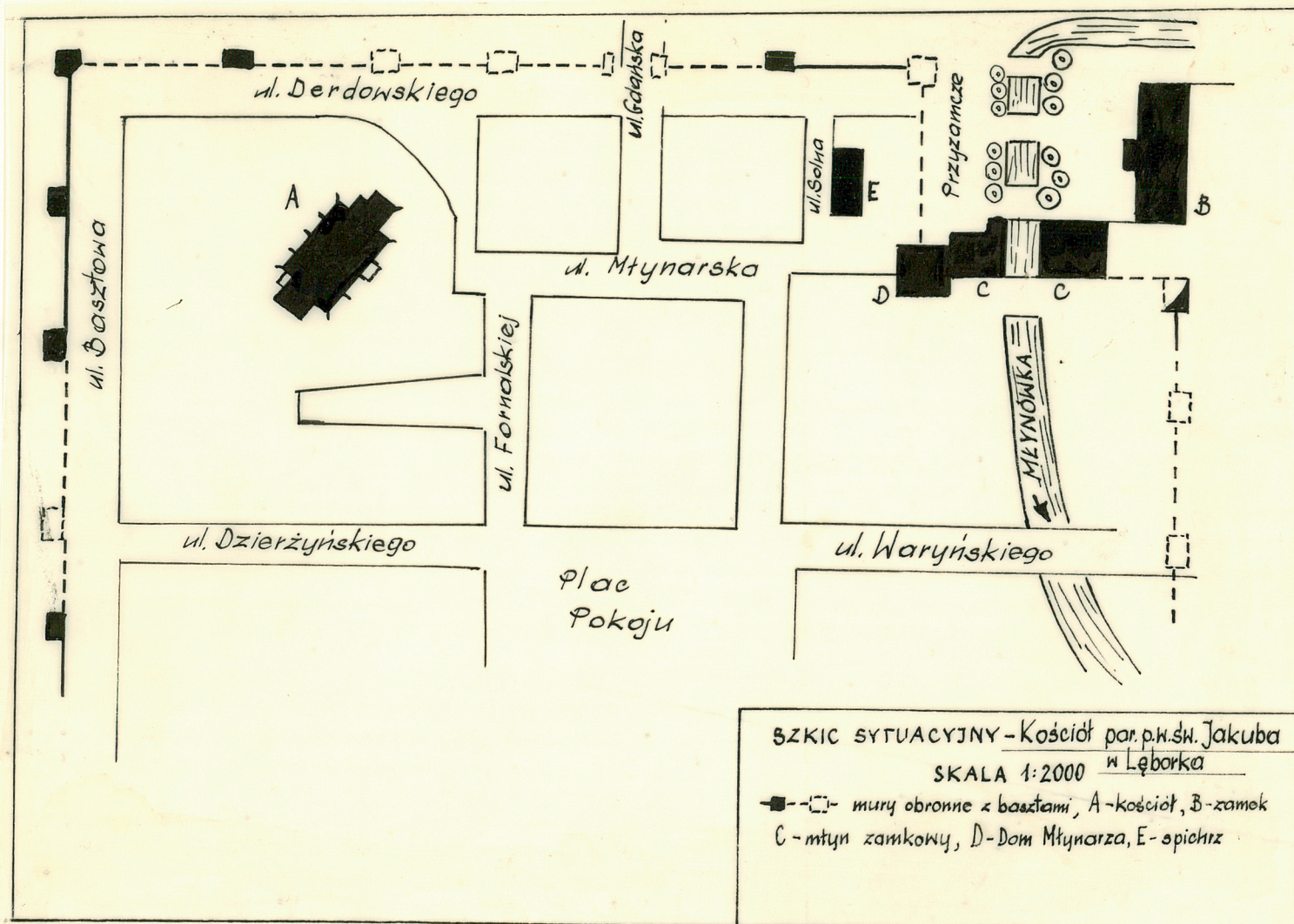
3. Miejscowość

LĘBORK

nr hipoteczny

3007

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Lębork, ul. Basztowa 8

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo

śląskie

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Lewinburg, Lauwenburg -borg
Lauenborch /XVI w./
Lemburg /XVII w./
niem. Lauenburg

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo

gdańskie

powiat

łęborski

8. Właściciel i jego adres

Diecezja koszalińsko-kołobrzeska

9. Użytkownik i jego adres

Parafia św. Jakuba, Lębork,
ul. Basztowa 8

10. Rejestr zabytków

Nr KJ IV/k2/2/54/G

data 12.XII.1961

autor zdjęć A. Pajzderski

data wykonania 05.11.1982

miejsce przechowywania negatywów BDZ Słupsk

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Początek budowy wkrótce po lokacji miasta przez Krzyżaków w 1341r., zakończenie w XV w.
W l. 1519-1639 użytkowany jako protestancki/Lębork i Bytów w tym czasie pod panowaniem książąt zachodniopomorskich/. Po śmierci księcia Bogusława XIV w 1637 r. i po powrocie ziemi lęborskiej do Korony, zostaje przywrócona religia katolicka, 20.X.1640-kościół ponownie konsekrowany.
1657-zniszczenie kościoła/głównie sklepienia i dachu/w czasie pożaru wznieconego przez opuszczających miasto Szwedów.
1682-nowy pożar, zniszczenie korpusu nawowego, rolę kościoła spełnia teraz prezbiterium-"chorus minor".
1754-odbudowa kościoła: obniżenie wieży i nakrycie jej nowym hełmem, pokrycie korpusu nowym dachem, wymiana podłogi z drewnianej na ceramiczną w nawach i prezbiterium, ustawienie 4 ołtarzy bocznych.
1818-zniszczenie dachu przez huragan, naprawa uszkodzeń i dalsze uporządkowywanie kościoła
1822-zamontowanie nowych organów wykonanych przez mistrza Grüneberga ze Szczecina.
W l. 1907-10, za czasów dziekana Borskiego, zakrojone na szeroką skalę roboty budowlane i konserwacyjne p/kier. budowniczego Fromma z Lęborka.
M.in. wymieniono stalle, wykonano polichromię wnętrza/wg proj. Rutschmanna ze Szczecina/. Z tego czasu pochodzi też kruchta przy pd.nawie i pn. aneks wieży. Od tej pory bryła kościoła pozostała w stanie nie zmienionym.
Kościół niemal w całości gotycki, z wyj. neogotyckiej kruchty i dwudziestowiecznej przybudówki wieży.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Położony w zach.narożniku murów obronnych, na pn.-zach.od zamku; orientowany, murowany z cegły o wymiarach 27x13x8 cm, w wątku gotyckim, w nawach posadzka ceram., na elewacjach i szczytach tynkowane nisze i blendy, dachy kryte dachówką ceram.
Trójnawowy, halowy, z wyodrębnionym prezbiterium i przyległą do niego zakrystią. Od zach. przy korpusie czworokątna wieża, przy niej od pn. przybudówka z 1910r. Od pd. do korpusu przylega kruchta/przy drugim od zach. prześle/, wbudowana między skarpy w l. 1907-10.
Bryła kościoła zwarta, kubiczna, mało rozczłonkowana, prezbiterium i wieża równą szerokością nawie głównej/ 9 m/, dł. wieży - 11 m, dł. kościoła łącznie z wieżą - 48 m, chóru - 10 m, szer. całego korpusu - 21 m, wys. kościoła - 10 m, chóru - 9 m, wys. wieży - 42 m.
Prezbiterium trójprzęsłowe, zamknięte prostą ścianą, nakryte sklepieniem gwiaździstym, w zakrystii dwuprzęsłowe sklepienie kryształowe. Przejście do zakrystii ostrołukowe, profilowane. Okna w prezbiterium od pd., trójdzielne, w płytkich, ostrołukowych wnękach.
Korpus nawowy czteroprzęsłowy, nakryty sklepieniem gwiaździstym, wsparty na ośmiobocznych filarach międzynawowych z przepaskami tynkowymi. Tęcza o wykroju ostrołukowym wsparta na wielobocznych półfilarach. Przejście do kruchty zamknięte łukiem odcinkowym, nad nim ostrołukowa wnęka. Od pn. w tym prześle wyjście na zewnątrz - otwór drzwiowy w ostrołukowej wnęcie, zamknięty odcinkiem łuku. Ściany artykułowane płytkami, ostrołukowymi wnękami, w nich umieszczone okna - ostrołukowe, trójdzielne, laskowanie zrekonstruowane w 1910 r./.
Od zach. 3 przejścia - środkowe do przyziemia wieży, zamknięte odcinkiem łuku, od pn. wejście do aneksu/pierwotnie wyjście na zewnątrz - ostrołukowe, z półwałkiem w profilu. Przyziemie wieży nakryte sklepieniem gwiaździstym/tak, jak i w nawach - rekonstrukcja/.
Na zewnątrz kościół opięty dwu- i trójjuskowymi skarpami, w narożnikach skośnymi. Na wysokości szczytów okien ślepe, okrągłe, tynkowane otwory/tylko od pd./, powyżej tynkowany pas, nad nim karłowata galeryjka z ostro- i okrągłolukowych blend. Wsch. ściana prezbiterium artykułowana tynkowanymi, płytkami niszami, w zwieńczeniu szczyt schodkowy. W przyziemiu wieży, od zach., ostrołukowy, rozglifiony portal, górne kondygnacje artykułowane płytkami blendami i ostrołukowymi, uskokowymi wnękami, w których umieszczone okna. W zwieńczeniu wieży od pn. i pd. szczyty schodkowe kryjące dach dwuspadowy. Dach korpusu dwuspadowy.
Instalacje - elektryczna i ogrzewcza.

14. Kubatura ³ 10520 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 480 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne kościół parafialny	17. Użytkowanie obecne kościół parafialny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) stan zachowania dobry, zrekonstruowane sklepienia w nawch i prezbiterium, dachy, maswerki okienne, oraz górne kondygnacje wieży. Ubytki lica gotyckiego muru uzupełnione.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

1. P. Borschki: Die Sankt Jakobkirche in Lauenburg,
"Pommersche Ostmark Stadt und Kreis Lauenburg",
11 Jahrg. 1926, Heft 10/11, s. 400-16

2. W. Quade: 600 Jahre Lauenburg. Ein Abriss der Stadtgeschichte,
"Heimatkalendar für den Kreis Lauenburg", 1941,
s. 39

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

1. St. Jakobkirche in Lauenburg nach der Wiederherstellung 1907/10. Repr. fot. "Pommersche Ostmark Stadt und Kreis Lauenburg", 11 Jahrg. 1926, Heft 10/11 - s. 411

2. Das Innere der St. Jakobkirche nach der Wiederherstellung 1907/10, tamże, Repr. fot. s. 415

3. Blick auf Lauenburg von der Lebaer Bahnstrecke, Rys., tamże, s. 417

4. Lauenburg. Jakobkirche. Repr. fot. "Heimatkalendar für den Kreis Lauenburg", 1941, s. 48

25. Wypełnił 10.11.1982

26. Sprawdził

mgr Elżbieta Kal

18c

13/16 - E/II

Kościół par. p.w. św. Jakuba w Lebnorku
- widok wieży od pd.

79

13/12 - D/II

Kościół par. p.w. św. Jakuba w Łębonku
- widok od wsch.

1. Miejscowość

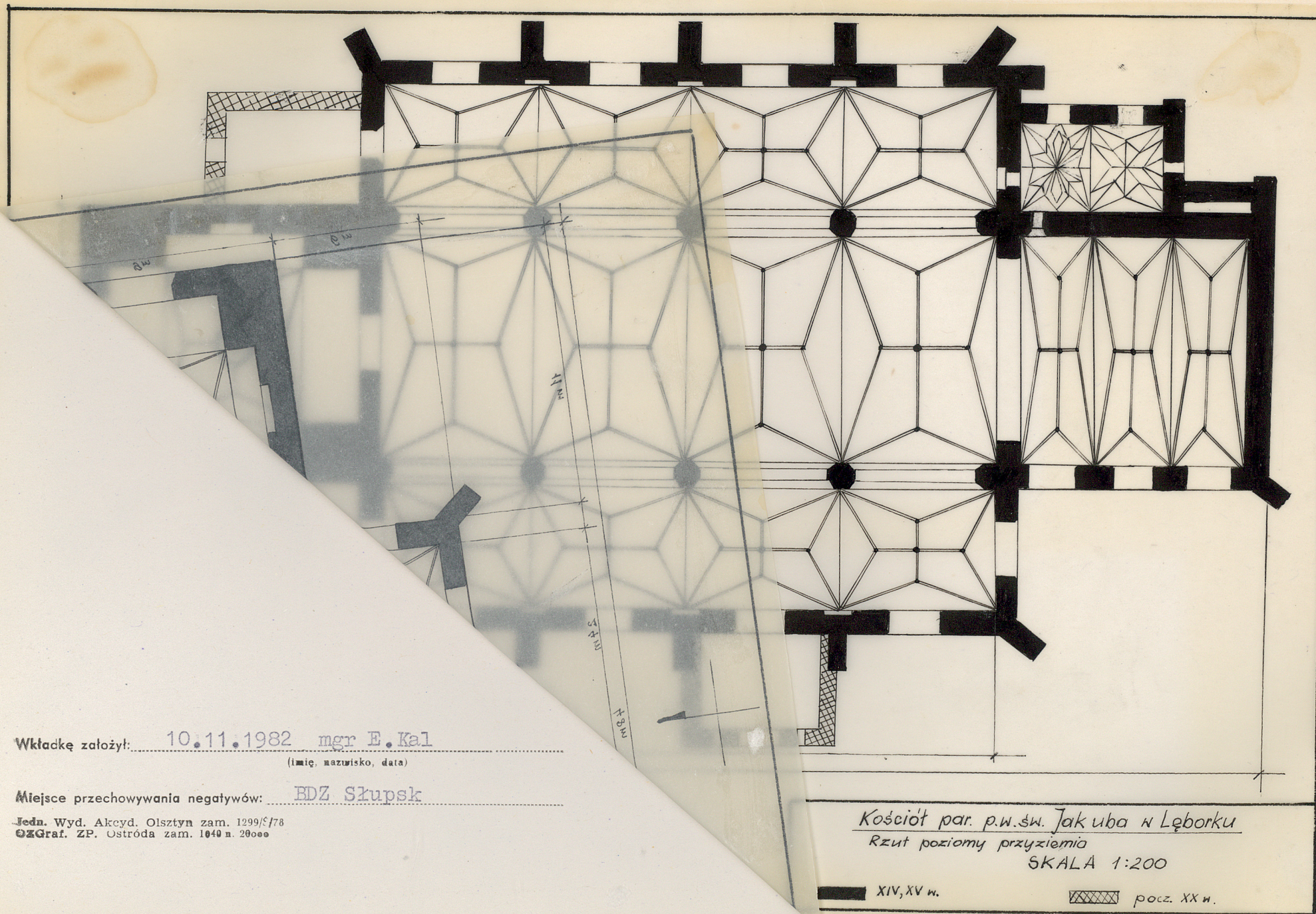
LĘBORK

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół parafialny
p.w. św. Jakuba w Lęborku

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Kościół par. św. Jakuba w Lęborku-rzut poziomy przyziemia

1. Miejscowość

ŁEBORK

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół parafialny
p.w. św. Jakuba w Łęborku

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Kościół par. św. Jakuba w Łęborku-rzut poziomy przyziemia

